

Caracremada no era un senllar

La manca de mitjans en una producció cinematogràfica es pot compensar amb les el·lipsis o el fora de camp. Heus aquí l'exemple tòpic de l'accident: un vehicle surt de l'enquadrament i sentim el terrabastall del xoc. Hi podem afegir un embellidor de roda que rodola pel voral. A la pel·lícula *Caracremada* (Lluís Galter, 2010), una visió antièpica i pretensament realista de la lluita del darrer maqui català, Ramon Vila Capdevila (Peguera, 1908 – Castellnou de Bages, 1963), hi abunden aquesta mena d'el·lipsis, sobretot perquè no hi ha pressupost per veure caure les torres elèctriques que el sabotejador feia esclatar amb explosius. Però també és ple d'altres el·lipsis amb una manifesta voluntat expressiva, com la reiterativa eliminació dels moments clau de la narració. Es tracta d'una aposta cinematogràfica radical, de retòrica bressoniana, que alguns crítics han pogut comparar amb la radicalitat del resistent Ramon Vila.

Una pel·lícula d'aquesta mena, feta de detalls quotidians i minimalistes, ha de partir de la fascinació pel personatge, d'una aproximació apassionada, tan poètica com es vulgui però fidel a la realitat. I vet aquí que a mesura que transcorre el film et sorprèn que el director i guionista ni tan sols hagi tingut en compte l'única biografia publicada sobre Ramon Vila, *Caracremada*, escrita el 2002 per l'historiador gironí Josep Clara. És un llibre extraordinari que revisa per primer cop, de manera documentada i seriosa,

El timbaler era Rambo

Amb pressupost i intencions als antípodes de *Caracremada*, el gironí Edmond Roch ha produït *Bruc*, una trepidant pel·lícula d'aventures basada en la llegenda del *Timbaler del Bruc*. Una missió suïcida de la qual era fàcil sortir-ne escaldat. La pel·lícula esquiva (per poc, tot siguit) el ridícul amb bones interpretacions i un plantejament més proper a *Rambo* i els videojocs que no pas a les antigues superproduccions catalanes, tipus *La ciutat cremada*. Ens pot agradar o no, però ha aconseguit exactament el que pretenia. I això ja és un èxit.

XAVI ROQUEJA

la trajectòria mitificada i vilipendiada a parts iguals del darrer maqui català. Llegint-lo t'adones que la pel·lícula és plena d'atemptats a la fidelitat històrica i d'incongruències. És absolutament inversemblant, pel tarannà solitari i sorrut del personatge, que se li busqui una guapa companya revolucionària, recurs molt hollywoodià per a una pel·lícula que vol anar a contracorrent. Mai no tombava les torres només amb l'ajut d'una serra, sinó que se'n servia per estalviar explosius. No duia la pistola ridículament lligada al canell amb un cordill. No va morir d'un sol tret d'escopeta de cartutxos, sinó de diversos trets de bala. Etcètera.

Galter ha manipulat uns fets històrics per recrear-se en un discurs esteticista sense interès narratiu. Ha convertit un idealista desarrelat en poca cosa més que una bestiotia del bosc, sense ensumar la seva grandesa ni la seva complexitat. Encara sort que l'excel·lent actor Lluís Soler salva la tediosa simplificació del revolucionari Caracremada.